

**Звіт про громадське обговорення
проєкту стандарту вищої освіти першого (бакалаврського) рівня зі спеціальності В12 Культурологія та
музеєзнавство, галузі знань В Культура, мистецтво та гуманітарні науки**

1. Найменування органу виконавчої влади, який проводив обговорення:

Міністерство освіти і науки України.

2. Зміст питання або назва проєкту документу, що виносилися на обговорення:

Проєкт стандарту вищої освіти України першого (бакалаврського) рівня зі спеціальності *В12 Культурологія та музеєзнавство* (далі – проєкт Стандарту).

Розроблення стандартів передбачено статтею 10 Закону України «Про вищу освіту».

Стандарт вищої освіти – це сукупність вимог до освітніх програм вищої освіти, які є спільними для всіх освітніх програм у межах певного рівня вищої освіти та спеціальності.

Стандарти вищої освіти розробляються для кожного рівня вищої освіти в межах кожної спеціальності відповідно до [Національної рамки кваліфікацій](#) і використовуються для визначення та оцінювання якості вищої освіти та результатів освітньої діяльності закладів вищої освіти (наукових установ), результатів навчання за відповідними спеціальностями.

Громадське обговорення проведено у формі електронних консультацій. Проєкт Стандарту було розміщено 11 червня 2026 року на офіційному вебсайті Міністерства освіти і науки України за посиланням:

<https://mon.gov.ua/news/mon-proponuie-do-hromadskoho-obhovorennia-proiekt-standartu-vyshchoi-osvity-pershoho-bakalavrskoho-rivnia-zi-spetsialnosti-v12-kulturolohiia-ta-muzeieznnavstvo>

Зауваження та пропозиції до проєкту Стандарту приймалися до 25 червня 2026 року на електронну адресу: standards.vo@mon.gov.ua

3. Інформація про пропозиції, що надійшли до Міністерства освіти і науки України за результатами обговорення та рішення, прийняті за результатами обговорення:

№ п/п	Пропозиції та зауваження	Врахування/ не врахування (з коротким поясненням причин не врахування)	Остаточний варіант
1.	<i>Олександр Кравченко, доктор культурології, професор, професор</i>		

кафедри філософії Дніпровського національного університету: Рекомендації та пропозиції щодо змістового та технічного редагування тексту проєкту «Стандарту вищої освіти першого (бакалаврського) рівня зі спеціальності В12 – Культурологія та музеєзнавство, галузі знань В Культура, мистецтво та гуманітарні науки»: СК01 Зауваження: Дублює загальні компетентності (ЗК01, ЗК04), не містить галузевої специфіки. Пропозиція: Здатність до візуальної та цифрової репрезентації соціокультурних і музейних продуктів, адаптованої під запити різних цільових аудиторій.	Враховано частково, з урахуванням зауважень О.Кравченка та на основі удосконалення попереднього формулювання.	СК01.Здатність репрезентувати культурні смисли та цінності, об'єкти спадщини, відповідно до запитів різних аудиторій із використанням цифрових інструментів.
СК02 Зауваження: Штучно звужує сферу до маркетингового аналізу «потреб». Пропозиція: Здатність здійснювати прикладні соціокультурні дослідження, комплексний моніторинг та експертну оцінку	Враховано частково, з урахуванням зауважень проф. О.Кравченка та на основі удосконалення попереднього формулювання щодо компетентності роботи з культурними смислами, дослідженнями та здійснення аналітики. Опрацювання баз даних та експертна оцінка розмежовані в СК02 та СК03	СК02. Здатність створювати та опрацьовувати бази даних, здійснювати на їх основі моніторинг культурних процесів, практик і потреб суспільства

	культурних процесів, явищ та потреб суспільства.		
	СК03 Зауваження: Занадто узагальнено, частково дублює інші СК. Пропозиція: Здатність застосовувати теоретико-методологічний апарат для критичного аналізу соціокультурних процесів, художніх практик та медіатекстів.	Враховано	СК03. Здатність застосовувати теоретико-методологічний апарат для критичного аналізу культурних текстів, практик, процесів та медіа.
	СК04 Зауваження: Дієслово «розуміти» не піддається чіткому оцінюванню; перелік контекстів надлишковий. Пропозиція: Здатність атрибутувати, верифікувати та критично інтерпретувати джерела культури й об'єкти спадщини з урахуванням багатовимірного соціокультурного контексту.	Враховано. Замість пасивного «розуміння», бакалавр-культуролог атрибутує, інтерпретує, укладає висновки, розбудовує діяльність та втілює принципи. У оновленому формулюванні враховано діяльнісний підхід, що запропонований проф. О.Кравченком	СК04. Здатність атрибутувати, описувати та інтерпретувати тексти, образи, феномени культури й об'єкти спадщини з урахуванням багатовимірного соціокультурного контексту.
	СК05 Зауваження: Формулювання застаріле; відсутній деколоніальний вимір. Пропозиція: Здатність інтегрувати знання про локальний соціокультурний процес у	Враховано. В оновленому варіанті СК використовується замість «деколоніальний аналіз», «деколоніальний підхід», як найбільш верифіковане формулювання в науковому дискурсі	СК05. Здатність виявляти зв'язки між локальними соціокультурними процесами та глобальним виміром, застосовуючи інструменти порівняльного аналізу та деколоніального підходу

	глобальний контекст на засадах компаративного та деколоніального аналізу.		
	СК06 Зауваження: Необхідний прикладний, проєктно-управлінський характер замість пасивного аналізу. Пропозиція: Здатність розробляти, супроводжувати та оцінювати проєкти й стратегії культурної політики на державному, муніципальному та громадському рівнях.	Враховано частково. Пропозиції формулювань СК проф. О. Кравченка більше орієнтовані на рівень магістра (наприклад, здатність розробляти стратегії відповідає магістерському рівню, а не бакалаврському). Підкомісія врахувала зауваження проф. О.Кравченка, зберігши основний критерій розрізнення – масштаб відповідальності та рівень створення нового знання. На думку підкомісії: Бакалавр (тактика і застосування): Фахівець-практик, який застосовує наявний інструментарій, реалізовує локальні проєкти, здійснює базовий збір та аналіз даних, працює за інструкціями або відомими методиками. Магістр (стратегія і творення): Експерт, який стратегує, здійснює комплексну експертизу, створює нові концепції, розробляє політику та керує інституційними змінами.	СК06. Здатність аналізувати та брати участь у реалізації цільових програм культурної політики на локальному рівні, спираючись на концепт спільної спадщини та суспільного діалогу.
	СК07 Зауваження: Дублює СК06, знову використовує пасивне дієслово «розуміти».	Враховано частково. Пропозиції формулювань СК проф. О. Кравченка більше орієнтовані на рівень магістра. Підкомісія врахувала зауваження проф. О.Кравченка, замінила дієслово «розуміти» на більш адекватний	СК07. Здатність забезпечувати операційну діяльність соціокультурних інституцій відповідно до чинного законодавства та актуальних підходів.

	Пропозиція: Здатність адмініструвати діяльність організацій культури та об'єктів спадщини відповідно до норм національного і міжнародного законодавства.	відповідник, що дозволяє легко перевірити ці навички під час атестації та зберігла основний критерій розрізнення – масштаб відповідальності та рівень створення нового знання (не здатність адмініструвати – а здатність забезпечувати операційну діяльність).	
	СК08 Зауваження: Надмірні нормативні повтори, знижений практичний потенціал. Пропозиція: Здатність оптимізувати діяльність культурних та музейних інституцій на засадах інклюзії, партисипації та взаємодії з місцевими спільнотами.	Враховано у частині уникнення надмірних повторів та підатцення практичного потенціалу. «Здатність оптимізувати» замінено на «здатність підтримувати», що є відповідним бакалаврському, а не магістерському рівню компетентностей.	СК08. Здатність підтримувати взаємодію культурних інституцій з місцевими спільнотами, застосовуючи на практиці принципи інклюзії, безбар'єрності та практики турботи.
	Зауваження: «Свідомо діяти» неможливо виміряти. Потрібні конкретні технології впливу. Пропозиція: Здатність розробляти та впроваджувати культурно-освітні й просвітницькі програми, спрямовані на ціннісний розвиток громад та протидію соціокультурним маніпуляціям.	Враховано частково. Оновлене варіант СК пропонується з урахуванням зауважень проф. О. Кравченка щодо більш чітких формулювань, однак із акцентом на масштабі відповідності компетентностей бакалавра і магістра. Запропоноване п. О. Кравченком формулювання більше відповідає магістерському рівню.	СК09. Здатність брати участь у розробці та впровадженні культурно-освітніх програм, спрямованих на ціннісний розвиток громад та збереження спадщини
	СК10 Зауваження: «Об'єкти професійної діяльності» звучить розмито.	Враховано, щодо уникнення розпливчастих формулювань. Вважаємо, що здатність «укладати стратегічні рекомендації» не може належати до компетентностей бакалаврського рівня. В	СК10. Здатність укладати аналітичні довідки, огляди та звіти на основі моніторингу соціокультурних процесів та

	Пропозиція: Здатність укладати аналітичні звіти, експертні висновки та стратегічні рекомендації на основі актуальної нормативно-правової бази та моніторингу соціокультурних процесів.	оновленому формулюванні на основі зауважень проф. О.Кравченка враховано масштаб відповідності та розрізнення компетентностей бакалавра і магістра	явищ, професійних і локальних спільнот
	СК11 Зауваження: Звучить як політична декларація. Не охоплює весь життєвий цикл проєкту. Пропозиція: Здатність розробляти, бюджетувати, адмініструвати та оцінювати ефективність соціокультурних та музейних проєктів.	Враховано пропозиції проф. О.Кравченка. Оновлене формулювання з урахуванням зауважень проф. О. Кравченка розроблено на основі важливості чіткого маркування межі між класичним менеджером та культурологом чи музеєзнавцем. У пропозиціях О. Кравченка помітна тенденція до зближення спеціальностей.	СК11. Здатність ініціювати та координувати локальні соціокультурні й музейні проєкти, забезпечуючи їхнє ціннісне підґрунтя та організаційну стійкість.
	СК12 Зауваження: Семантичні дублі. Відсутність чітких професійних форматів. Пропозиція: Здатність популяризувати культуру та спадщину через розробку й дистрибуцію екскурсійних, кураторських, медійних та освітніх продуктів, зокрема й із використанням цифрових технологій.	Враховано. Формулювання оновлено.	СК12. Здатність популяризувати культуру та спадщину через створення і поширення кураторських, медійних та освітніх проєктів, зокрема з використанням цифрових технологій.

	СК13 Зауваження: Пасивне «розуміти», надлишковий перелік категорій, які замінюються інтегральними поняттями. Пропозиція: Здатність інтегрувати принципи культурочутливого відновлення, безбар'єрності та інклюзії у проекти розвитку міських просторів і локальних громад.	Враховано, за виключенням «безбар'єрності та інклюзії», що міститься у формулюванні СК8	СК13. Здатність застосовувати принципи культурочутливого відновлення під час роботи з просторами та громадами на рівні виконання проектних завдань.
	СК14 Зауваження: «Самозарадність» — побутове слово. Потрібна фахова термінологія креативних індустрій. Пропозиція: Здатність розробляти бізнес-моделі та стратегії фандрейзингу для забезпечення інституційної сталості й розвитку організацій у секторі креативних індустрій.	Частково враховано. З метою українізації лексики у оновленому формулюванні, згідно зауважень, такий термін як «фандрейзинг» (та низка інших дефініцій з пропозицій О. Кравченка: «дистрибуція», «партисипація» та «нетворкінг») замінено на органічні українські еквіваленти (залучення ресурсів, зацікавлені сторони, поширення, активне залучення, налагодження зв'язків). Зокрема, збережено і по-новому роз'яснено поняття “економічна самозарадність”	СК14. Здатність застосовувати практичні інструменти для розвитку економічної самозарадності та фінансової стійкості культурних інституцій
	СК15 Зауваження: Занадто загальні слова та штучно роздутий перелік партнерів.	Враховано із урахуванням масштабу відповідальності випускника бакалаврського та магістерського рівнів. Формулювання проф.О.Кравченко більш відповідним є магістерському рівню, зокрема, у частині здатності вибудовувати	СК15. Здатність підтримувати міжсекторні та міжнародні комунікації, здійснюючи поточну взаємодію із зацікавленими сторонами та партнерами.

	Пропозиція: Здатність вибудовувати багатосекторні та міжнародні партнерства, застосовуючи інструменти мережування, культурної дипломатії та взаємодії зі стейкхолдерами.	багатосекторні та міжнародні партнерства.	
--	--	---	--